

עבודת השם

פרשת "ויקרא"

זכו להפך לכרית שממריבה לא תצא טובה גמור (בשם הגאון מוילנא לבוש יוסף) כך היה דרכו של אדמו"ר הזקן בעל ה"תניא", שהיה בא לידי ההתפעלות עצומה והיה מתגלגל על הארץ וצועק בקול. פעם אחת קרא בתורה בשבת פרשת "ויצא", וכשהגיע לפסוק "הידעתם אל לבן", צעק בקול גדול מאוד "הידעתם את לבן", ונפל לארץ ונתגלגל כחצי שעה, ואחר כך קם מעל הארץ ואמר בקול ובגיגון "ויאמרו ידענו". תמהו החסידים, מה ראה הרבי לבוא להתפעלות עצומה כזו בפסוק זה דווקא, עד שמצאו, שבמדרש יש על פסוק זה "ר' יוסי בר חנינא פתר קרא בגלות מחרן אנחנו מחרונו של הקב"ה אנו בורחים, הידעתם את לבן? הידעתם את מי שהוא עתיד ללבן עוונותיכם כשלג, השלום לו? ויאמרו שלום באיזו זכות? והנה רחל בתו באה מן הצאן, הדא הוא דכתיב (ירמיה לא, יד-טו). כה אמר ד' קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על בניה.. כה אמר ד' מגעי קולך מבכי... ויש תקוה לאחרייתך". (סיפורי חסידים)

"ויצא יעקב, מבאר שבע; וילך, חרנה." (ויצא כחי) הנה פרשה זו מלאה תוכחות ומוסרי לאדם משעת לדתו עד צאתו מן העולם, פרשה זו מדברת על הנשמה בבואה לעולם, בכתוב ויצא יעקב מבאר שבע, יעקב זו הנשמה, באר שבע זה מקום שמשם יוצאות הנשמות לאוויר העולם, שבע, על השבועה שנשבעת הנשמה לקיים את התורה ולא לעבור עליה חס ושלוש, כדאיתא בזהר הקדוש על פסוק ונפש כי תחטא עין שם. ויצא יעקב, פרש רש"י שכל זמן שהצדיק נמצא בעיר הוא זיוה הוא הדרה של העיר כיון שיצא הצדיק מן העיר אז מסתלק ההוד הזיו וההדר מן העיר, וזה שכתוב וילך חרנה, והיה צריך להיות כתוב וירד חרנה, שהרי ידוע שארץ ישראל גבוהה מכל הארצות, אלא מכון שצדיק בכל מקום שהוא נמצא הוא גבוה ברוחניות, לכן אין לומר עליו לשון ירידה, אבל ברשע העניין הוא הפך מהצדיק ויצא יעקב וכו'. וילך חרנה הולך לחרון אפו של הקדוש ברוך הוא הינו בעולם הזה להילחם עם יצר הרע ורוחות רעות למיניהם. (אהבת חיים)

"ויחלם, והנה סלם מצב ארצה, וראשו, מגיע השמימה" (ויצא כחי) וברוך אחרת נראה לומר והנה סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה, סולם בנימטרייה ממון, זהו ממון שהופקד אצל האדם להשתמש בו בדרכים טובות, ויהיה האדם לבל יחבול באותו ממון הנמצא עמו כפיקדון, וכן שלא יבוא לידי התנשאות בחושבו שהוא עשיר, כי ה' משפיל אף מרומם, וזהו רמו הסולם, שבוודאי אין המדרגה העליונה יכולה להתפאר על התחתונה ולראות את עצמה כגבוה מעל גבוה כי יבוא אדם ויהפוך את הסולם א"כ אותו עליון נעשה תחתון ואותו תחתון נעשה עליון, וזהו סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ואם כן מה לאדם להתנאות בעוה"ז כאשר ברגע קט יכול לאבד את ממונו ולהיות עני כיום היוולדו, וע"כ ילמד האדם מוסר זה מסולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה (וידבר יוסף)

"ויקח מאבני המקום, וישם מראשתי; וישכב, במקום ההוא." (ויצא כחי) האבנים הללו היו אבני המזבח שנעקד עליו יצחק אבינו ע"ה ונהפכו להיות אבן אחת והיא אבן השתיה שבבית המקדש (הרמב"ן). ומכיוון שמקום זה מקודש ביותר ובחר השם יתברך את המקום למקדש והכיל מלך, לכן העלימו הקדוש ברוך הוא בחלוקת הארץ כדי שלא תהיה מריבה בין השבטים, כי כל שבט ירצה שיהיה חלקו במקום מקודש כזה. (מורה נבוכים) בתחילה כתוב מאבני המקום ולאחר מכן ויקח את האבן, לפי שבתחילה התחילו שריהם של האבנים רבות זו עם זו, וזאת אומרת עלי יניח צדיק את ראשו וזאת אומרת עלי יניח, מיד עשאן הקדוש ברוך הוא אבן אחת. (רש"י ז"ל)

שואלים העולם אם כבר נעשה נס ליעקב אבינו שכל האבנים נעשו לאבן אחת בכדי שיניח הצדיק את ראשו מדוע לא נעשה נס גמור שיהפוך לכרית שיהיה גם נוח לו? אלא מכאן רואים שמכיוון שהאבנים נעשו לאבן אחת ע"י מריבה לכן לא

"ויאמר להם יעקב, אחי מאין אתם; ויאמרו, מחרן אָנחנו." (ויצא כס, ד-ה) ואע"פ שלבן היה בנו של בתואל, מאחר שבתואל היה שפל וגבוה בעיני הבריות, לא רצה לבן שיקראו לו על שמו, אלא בן נחור, שכן בהיותו אחיו של אברהם, הוא חשב זאת לייחוס. ויש מפרשים שלא שאל אותם אם הם מכירים אותו, שבוודאי לא נאה לשאול כך הואיל והיה מפורסם בעיר, אלא שאל אותם אם מכירים את אופיו, אם יש בו תכונות נאות כמו לנחור אחי אברהם, או שהוא רמאי גדול כפי שהיה מפורסם בכך. אמרו לו ידענו, ולא אמרו לו אנו יודעים אותו ולא, ומכירים אותו, אלא ידענו פירושו ירדנו לסוף דעתך. והראיה הנה בתו רחל באה היום עם הצאן, וזהו מפני ששום רועה אינו רוצה לרעות צאנו, לפי שכולם כבר נכוון בו, ולכן מוכרחת בתו לרעות הצאן. (מעם לועז)

16:14	כניסת השבת
17:16	צאת השבת
16:36	שקיעה
17:48	ר. תם
6:27	הנץ

הפטרה: "ועמי תלואים"

וַיְהִי כַאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל, בַּת־לָבָן אָחִיו אִמּוֹ... (ויצא כטי"א)
 והוריד האבן ביד אחת כאדם המעביר פקק מפי צלוחית אע"פ שהיה עייף מן הדרך שהלך שלש פעמים ביום אחד, כפי שכתבנו, וזה מראה שהיה גיבור ואמיץ כוח. והמים עלו למעלה מעצמם והשקו את הצאן של לבן אחי אימו. ובראותו את הפלא הזה הבין שהקב"ה זימן לו את זיווגו במקום הזה. וזה שאומר הכתוב שלבן היה אחי אימו אע"פ שזה מובן מעצמו, אלא להודיענו שלא עשה כן מתוך אהבה לרחל, אלא בשביל רבקה אימו. וכל עשרים השנה היו הולכים המים ונובעי למעלה בזכותו של יעקב. (מעם לועז)

וַיִּשָׁק יַעֲקֹב, לְרַחֵל; וַיֵּשֶׂא אֶת־קִלּוֹ, וַיִּבְכֶּה. (ויצא כטי"א) ומפני שהייתה בת דודו נשק לה ונשא קולו ובכה, בגל שלוש סיבות: הסיבה הראשונה לפי שראה ברוח הקודש לא תיקבר אימו במערת מהכפלה. שהיה הכרח שרחל תיקבר באמצע הדרך שבשעה שילכו ישראל לגולה יעברו דרך שם ויתפללו ע"י קברה, ולכן בכה יעקב כי ראה את הגלות העתיד להיות. הסיבה השנייה שבא בידיים ריקות והיה מצטער מאד, אמר

אליעזר שהיה עבדו של זקני אברהם הביא עמו עשרה גמלים טעונים כל טוב כאשר בא לכאן, כפי שספרנו בפרשת חיי שרה, ואילו אני אין לי כלום שהכול לקח ממני אליפז בנו של עשו כפי שספרנו למעלה. ואע"פ שאין ראוי לצדיקים להצטער על שאין להם ממון, ולא כל שכן לבנות על כך, שהרי זוהי אומנות הנשים. (מעם לועז)

וַיְהִי בַבֶּקֶר, וַהֲנֵה־הוּא לְאָה; וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן, מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי... (ויצא כטי"ב) וכשראה אותה כעס עליה ואמר לה רמאית בתה של רמאי והרי שמעת בלילה שקראתיך רחל ואת השבת י כאילו את רחל. אמרה לו ממך למדתי שמונת לשקר לזכר מצוה שהרי זה כ"א שנה כשאביך שלח את עשו להביא לו אוכל, הלכת אתה מהר והבאת לו וכששאל אותך מי אתה, השבת, אני עשו בכורך, ובוודאי לא נמנעת מלשקר כדי לקיים מצות אימך. כיום אף אני עושה כך כדי לקיים מצות אבי. ובפרט כדי לזכות באנן כה גדול להיות עם חסיד כמוך ובכך להינצל מידי של עשו. ויעקב אמר ללבן כיצד עשית זאת והלא אני ברחל עבדתי אותך והנה נתת לי את לאה. (מעם לועז)

סיפור בהמשכים "תנאי שהופר" חלק ב

קיצור: רבי משה הקדיש את כל עיתותיו ללימוד התורה, ולכן לא טרח מעולם לבקר בבית-מדרשו של הבעש"ט. **המשך:** כששבו המשרתים והכסף בידם, שמחו החותן והאישה הצעירה. הנה, החתן נדבק בחוש המסחר ויצא לעסקים. עברו שבועות וחודשים, ואין כל ידיעה מהחתן. עברה שנה, והחותן שיגר שניים ממשרתיו למצוא את החתן באשר הוא. הוא מסר בידם מכתב בעבור רב העיר שבה ימצא החתן, בבקשה לקבל מהחתן גט בעבור האישה העגונה. שני המשרתים עברו מעיר לעיר, חיפשו בבתי-המדרשות ולא מצאוהו. הם הגיעו למסקנה כי נכרה מת או נרצח, וכל מאמציהם לריק. ר' אהרון הברייתא להם שכר נכבד אם יביאו את הגט. החליטו אפוא להוציא במרמה גט חתום כביכול מאת החתן שמשון. אמרו ועשו. אחד המשרתים בא לעיר רשקוב והזדהה בשם שמשון. כעבור זמן בא לעיר חברו והחל לשאול אם יש בעיר אברך זר ושמו שמשון, שעיגן את אשתו. מיד הביאו את 'שמשון' אל רב העיר, ושם 'הורה' שהוא אכן החתן הנמלט. הרב דרש ממנו לכתוב גט לאשתו העגונה, והוא נענה. ה'שליח' מיהר לצאת מהעיר, וכעבור זמן יצא ממנה גם 'שמשון'. השניים חברו זה לזה ושוו לקמיניץ. הגט נמסר לאישה והשניים קיבלו שכר הגון מאת ר' אהרון. עבר זמן והאישה השתדכה עם סוחר, והחתונה נקבעה לעוד שלושה חודשים, ביום הראשון שלאחר שבת נחמו. במצאי שבת נחמו ביקש הבעש"ט מרבי משה מיקצס להתלוות אליו לנסיעה. הם עלו אל העגלה והסוסים פתחו בדהרה וגמאו מרחקים. עם שחר עצרה העגלה ליד בית מזיגה. שם, בחצר הבית, נראה האברך ר' שמשון יושב ומרביץ תורה בשני נערים. ר' שמשון סיפר, כי מאחר שלא היה יכול לשאת את הלחצים לעסוק במסחר, החליט לעזוב את אשתו ולהימלט למקום שבו לא יטרדוהו. הוא מצא לו פרנסה מהלימוד עם שני הנערים האלה, וכך היה יכול להגות בתורה באין מפריע. "האם אתה יודע כי אשתך עומדת להינשא מחר לאדם אחר, על סמך גט מזויף?", שאל הבעש"ט. ר' שמשון נחרד. "בוא עמי מיד ובעזרת ה' נמנע את המעשה הנורא", הורה לו הבעש"ט. עלה ר' שמשון לעגלה והם יצאו מיד לקמיניץ. שם הורה הבעש"ט לקרוא לרב העיר ולמשרתים שהביאו את הגט. בבואם, החל הבעש"ט לחוקרם, וכעבור שעה קלה הודו כי זייפו את הגט. או-אז הציג הבעש"ט את הבעל האובד – ותיהום כל העיר. את סודות החתונה הציע הבעש"ט לתת לעניי העיר, ולר' שמשון ואשתו המליץ לחזור לחיי השלווה שהיו במעונם. "לקחתם אותו לחתן בתנאי שיעסוק בתורה", אמר הבעש"ט לר' אהרון. "שמרו על התנאי ותרוו רוב נחת מהזוג הצעיר" **סוף!**

פנית ההלכות "דיני חולה שאין בו סכנה בשבת"

כב. גוי שהדליק תנור חימום לצורך חולה, (אף בימים שאין הקור גדול מאד) מותר אף לישראל בריא ליהנות מחום התנור בשבת, אחר שהודלק בהיתר. והוא הדין אם הגוי הדליק את אור החשמל לצורך חולה (אף שאין בו סכנה), שמותר לבריא ליהנות מאור זה בשבת. (ילקו"י שם עמ' קד)

כג. הסובל מחום בימות הקיץ, מותר לו לומר לגוי שידליק את המזגן בשבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קד)

כד. הסובל מחום, אף שהרופא קבע שאין הדבר בכלל סכנה, או שסיבת החום ידועה שהיא מפני הצטננות וכדומה, וגם לא נפל למשכב, מותר לו להניח בשבת חתיכות קרה, או מטלית רטובה על מצחו, ואין בזה משום איסור רפואה בשבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קד)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורמזון בן חנה	

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"